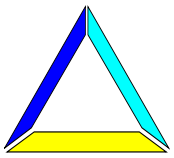
Інститут Економічних Досліджень та Політичних Консультацій в Україні
Німецька Консультативна Група при Уряді України

Рейтарська 8/5-А, 01034 Київ, Тел. (+38044) 278-6342, 278-6360, Факс 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua, http://www.ier.kiev.ua



V12 Технічна записка

Тарифи на зберігання газу вздовж експортного шляху до ринків ЄС

Українські газосховища можуть вмістити загалом близько 34 млрд. м^3 газу, що складає 21% від загального обсягу газосховищ Європи. В рамках газової угоди, що було укладено у січні 2006 р., були визначені умови постачання газу в Україну. Монопольному імпортеру газу Росукренерго була надана можливість зберігати 15 млрд. м^3 газу в Україні за ціною 2,25 дол. США за тис. м^3. І рівень тарифу, і зобов'язання не змінювати його до 2030 р. піддали критиці. В цій записці ми намагаємось надати першу оцінку рівню тарифів на зберігання газу.

Через те, що попит на газ коливається в залежності від пори року, зберігання газу є дуже важливим для забезпечення безперебійних поставок газу у зимовий період – період пікового попиту на газ. Оскільки чисті технічні витрати зберігання газу низькі, ціна за зберігання газу, в основному, залежить від відстані газосховища від ринків з високим попитом, що змінюється в залежності від сезону, та з споживачами, що мають бажання сплачувати високу ціну за газ у періоди високого попиту. Повний розрахунок економічно обґрунтованої ціни за зберігання газу вимагає використання складного моделювання бажання споживачів платити високу ціну в різних місцях розташування. Однак, першу оцінку можна зробити, порівнюючи тарифи за зберігання газу в Україні з такими ж тарифами, що використовуються країнами зі схожими характеристиками газосховищ. Тому ми обрали газосховища Чеської республіки, що розташоване на тому ж експортному шляху до ринків ЄС, та Німеччини – одного з головних пунктів призначення російського газу.

Чеська Республіка

В Чеській Республіці Компанія RWE Transgas управляє основним газосховищем та надає такі додаткові послуги як завантаження, зберігання та вивантаження газу.

Послуги газосховище надає стандартизованими пакетами, як комбінацію робочого обсягу, завантаження та вивантаження. Стандартний пакет має такі характеристики:

- Робочий обсяг газу – 650 000 тис. м^3;
- Вивантаження – 10 000 тис. м^3 на день;
- Завантаження – 7 375,887 тис. м^3 на день.

Річний тариф за зберігання такого обсягу газу з такими характеристиками завантаження і вивантаження складає близько 71,86 млн. дол. США, чи приблизно

110 дол. США за тис. м^3. Ця ціна тільки індикативна. Точну ціну послуг розраховують окремо в кожному випадку.

Німеччина

В Німеччині компанія BEB управляє трьома підземними газосховищами. Пакет послуг включає:

- Робочий обсяг газу 20,4 млрд. м^3;
- Вивантаження 10 204 тис. м^3 на годину;
- Завантаження 10 000 тис. м^3 на годину.

Плата за використання газосховища дорівнює близько 1,7 млрд. дол.. США, чи **87 дол. США за тис. м^3**.

Порівняння з Україною

Очевидно, що тариф у 2,25 долю США. за тис. м^3 не можна напряму порівнювати з тарифами на використання газосховищ у Чеській Республіці чи Німеччині оскільки пакети послуг та періоди використання різні. Однак, дуже значна різниця у тарифах демонструє те, що тарифи в Україні надзвичайно низькі. Відповідно, тарифи на зберігання газу мають бути оцінені та переглянуті. Однак, така оцінка потребує застосування складного моделювання, а не простого порівняння цін, як це було дроблення в цій технічній записці.

Автори: Фердинанд Павел, Ганна Чухай